

smrt. — Zvečer 27. dec. se je sešel še z znanci in bil v neki vinski kleti prav zidane volje. Pozno po noči gre v svoje stanovanje. V sobico je pot v predkletju vodila pred duri, skozi katero so stopnice bile v globoko klet. Te duri so to noč bile odprte; Čolnik pridši domo, gre v svoje stanovanje ter pade v globoko klet in se ubije. Da je duri odprl kak hudobnež, je gotovo; ker Čolnik ničesar ni imel v tisej kleti, in tudi gospodar le prazne sode. Sum je šel na nekega Čolnikovega sovražnika, ki se mu je bojda zagrozil, pa sodnija ni mogla resnice na dan spraviti. — Ker ponesrečnej ni zapustil nikakega premoženja, so se zbrali nekateri tukajšnji častilci njegovi, da bi mu postavili na pokopališču časten spomenik, in sicer prvo polovico septembra t. l. Nekateri Čolnikovih »nekdanjih gostov« so v ta namen poslali svoje doneske. Prijazno so vabljeni vsi, katerih imena so v »Spom. listih« Čolnikovih zapisana, naj blagovoljno kak dar položijo v znak hvaležnosti do rajnega na njegov grob. Darovi naj se pošljejo Antonu Roškarju, kmetu na Drvanji, pošta Sv. Benedikt Sl. gor.

S Pilštanja. (Duhovne vaje.) Blagor oni župniji, kjer se obhaja sv. misijon, duhovne vaje ali kake druge pobožnosti, ki ljudstvo iz duševnega spanja dramijo! V tem oziru je menda pilštanska župnija najsrečnejša v celi naši škofiji, zakaj 20 let se ponavlja zaporedoma škapulirska devetdnevna, katero vodijo č. gg. lazaristi iz Celja. Tudi letos smo imeli take duhovne vaje za vse 4 stanove od dne 7. pa do 16. julija. Udeležba bila je velia iz vseh sosednih, posebno še iz hrvaških župnij. — Vam pa č. gospodje, ki ste tako goreče, neutrujeno sejali seme božje besede, ljubi Bog stoterno povrni in razširjaj Vaše polje po slovenski domovini!

Iz Brežic. (To in ono.) Da Vas malo razvedrim, gosp. urednik, evo Vam najprej v izbrani nemščini napisanega naslova: die Folgeboren Mariea Pleterskie Pähn Hof Post Rann Steijemakt Šnelget. Pismo je iz Vidma. — Narodna zavest se pa vendar vedno bolj širi po brežiškem okraju. Priča temu so bili velikanski kresovi, ki so goreli na predvečer sv. Cirila in Metoda, pa tudi streljanje iz možnarjev. V Pišecah kar nehati niso mogli. Na meji brežiške in dobovske župnije so zapalili slov. mladeniči velik kres in so streljali celo s topom. Tudi mile slov. pesmi so se kaj lepo razlegale daleč okrog. Tako je prav, tako se naj hvaležno častita slavna slovanska apostola! — Smo pa tudi kaj pridelali letos, ste gotovo radovedni. Hvala Bogu, vsega je dovolj in dobri Bog nam še več ponuja in obeta. Leto je izredno rodovitno. Ječmen, rž in pšenico so lepo spravili in obilno namlatili. Ljubi Bog nas je obvaroval še vsake nezgode. Krog in krog je žugala nam ledena šiba božja vse uničiti, a prizanesla nam je. Če bo nam Bog usmiljen tudi nadalje, lahko si bo malo opomogel naš dobri, a ubogi kmetič, vzlasti ker vinogradi obetajo bogato trgatve. Tudi sadja je veliko, dasi ga je mnogo odpadlo. — Gledaje hvaležno na preobilne dobrote božje pa je ljudstvo tudi bolj veselo in zaupno gleda v prihodnost. Veseli se pa tudi z vsemi brežiškimi narodnjaki velikega pevskega koncerta, ki se bo vršil 15. avgusta v Brežicah. Zato se pa tudi delajo že velike priprave. Vsakemu brežiškemu Slovincu je že odkazano in določeno delo in delokrog za slavnost, in poprijeli so se že vsi z resno vnmemo dela, zlasti pevci in pevkinja. Mešani zbor šteje blizu 50 pevcev in pevk, moški zbor sam čez 20. Posebno dobro so zastopani prvi glasovi. Pričakovati je tudi veliko število Hrvatov na pevsko slavnost in tudi nekatera hrvaška pevska društva so se že oglasila. Kaj pa, ko bi utegnil prostor biti pretesen? — Prav občutljivo čutimo brežiški Slovenci izgubo, katera nas je zadela s prerano smrtjo tukajšnjega zemljiškega knjigovodje, gosp. Spindlerja. Takih plemenitih značajev je pač malo med

nami. Njegovi enako blagi soprogi izrekamo odkritosrčno sožalje! — Pri lanski volitvi v okrajni zastop je bilo izvrženih 7 slov. veleposestnikov iz imenika za veleposestvo; zato pa so zmagali Nemci z enim glasom večine. Izbrisani veleposestniki so se pritožili pri upravnem sodišču na Dunaju. Pa mislite, da se je njih pritožbi ugodilo? Le ena pritožba je bila ugodno rešena, druge je najvišje sodišče zavrglo. Vendar trdno upamo, da bomo pri prihodnjih volitvah gotovo prodrli. Saj pa je tudi krvava potreba, da pridejo okrajni posli v slovenske roke, ker ceste so v silno slabem stanu, živinoreja vidno peša itd. Ni čuda, saj po sili Nemece ne more imeti srca do slovenskega kmeta. Tudi napisí so le nemški. Toda »vsaka sila do vremena!« — V Maribor prestavljeni notar dr. Firbas je svojo hišo prodal edinemu Nemcu in sicer Prusu. Čudno! Tako se vedno manjša število slovenskih hišnih posestnikov v Brežicah.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju v Ištu je bil v ponedeljek minister vnanjih zadev, grof Goluhovski, da je poročal o najnovejših političnih dogodbah. — Dunajski mestni odbor je dovolil rešilni družbi 15-tisoč gl. letne podpore; toda le s pogojem, da mestni odbor imenuje tretjino zdravnikov. V družbi so sedaj imeli zidje prvo besedo.

Češko. V Plzenu je nemški »šulverein« opustil nemški otroški vrtec. Torej »šulverein« vidi, da pri Čehih skoro ničesar ne more opraviti. Naj bi se o tem tudi pri nas Slovencih kmalu prepričal!

Moravsko. Mlado- in Staročehi so imeli shod zaupnih mož. Sklenili so, da bodo pri bodočih deželnih volitvah skupno postopali. Žal, da so krepko udrihali po novi katoliški stranki!

Tirolsko. Poslanec Giovanelli je te dni rekel, da je vlada bila pripravljena laškemu delu Tirolske dovoliti poseben oddelek deželnega odbora in okrajne zastope. Laški poslanci pa s tem niso zadovoljni. Vlada, nam štajarskim Slovincem ponudi toliko, kakor tirolskim Lahom, in mi bomo zadovoljni!

Štajarsko. Graška obrtna stranka se je zedinila s krščansko-socijalno. Bodi jima krščanska pravičnost prvo vodilo! — V nedeljo je bilo v Gradcu veliko nemških županov, tudi celjski, ptujski, radgonski, marenberški in vojniški niso manjkali. Imeli so shod zaupnih mož; ali niso se mogli zediniti. Nekateri so preveč liberalni, drugi preveč nemško-narodni.

Koroško. V tej deželi se že psi morajo truditi za ubogo nemštvo. Ali je to mogoče? Kdor je kaj slišal o veselici v Gorici ob Vrbskem jezeru dne 5. julija, bode nam pritrđil. — Družba sv. Mohorja šteje zdaj 75-tisoč 227 udov. V vseh naših škofijah se je letos število pomnožilo, najbolj v ljubljanski.

Kranjsko. Grof Badeni pride na Bled dne 3., v Ljubljano pa dne 4. avgusta. — V Novem mestu so pri občinskih volitvah narodni liberalci zmagali vseh treh razredih. — Novega društva »Pripravniki dom« predsednik je ravnatelj Fr. Hubad, tajnik pa č. g. A. Kržič. Želimo najboljši uspeh!

Primorsko. A. Gabršček odloži uredništvo »Soče« in »Primorca«, naj bi prepir med goriškimi Slovenci prenehal. — Laški katol. list »L'Amico« je strastno napadal Slovence, ker so tržaške Slovenke pri procesiji oo. kapucinov pele slov. litanije. In tak list hoče biti katoliški?

Ogersko. Ministerski predsednik Banffy zahteva od bodočih vladnih kandidatov, naj privolijo, da Ogerska plača 35% k skupnim potrebščinam. — Neki berolinski list nasvetuje Madjarom, naj se pobotajo z Rumuni in Nemci zoper Slovake in Srbe. Ako se to zgodi, potem še hujski časi napočijo za ogerske Slovane.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo na željo francoskega poslanika še to jesen imenovali tri francoske škofo za kardinale. — Umrl je starosta sv. zbora, kardinal Monaco la Valletta. Ž njegovo smrtjo se je skrčilo število kardinalev, ki se volijo sedanjega papeža, na šest.

Italijansko. Marki Rudini je sestavil, kakor smo že zadnjič omenili, zopet novo ministerstvo. Dolgo ni mogel dobiti ministra vnanjih stvari. Slednjič je pa vendar to ministerstvo prevzel Visconti-Venosta.

Francosko. Neki slaboumen Francois je dne 14. julija, ko se je slavil narodni praznik, v Parizu dvakrat ustrelil na predsednika republike, Faure-ja; toda ni ga zadel, pač pa primogel, da so Francozi zopet navdušeni za Faure-ja.

Nemško. Bismark svetuje Nemcem, naj se leta 1900. ne udeležijo svetovne razstave v Parizu; pa Nemci se za starega deda že malo brigajo. — V Berolinu ustanovljajo novo framasonsko društvo za vso Nemčijo. Vlada pa je zato čisto slepa, samo jezuitov se boji in jih ne pusti v deželo.

Rusko. V Lublinu so zaprli 20 katoliških poljskih šolarjev. Šli so od prvega sv. obhajila domov, v rokah imajoč podobice, kar jim nakrat neki mož stisne v roke listke, na katerih je je bil protest Poljakov, ker se je ruski car letos imenoval kralja Poljske.

Bolgarsko. Črnogorski knez Nikita ne pride koncem meseca avgusta v Sredec, ampak on zahteva, naj pride knez bolgarski, Ferdinand, poprej k njemu. Vsled te malenkosti še se utegne razbiti zveza Srbije, Bolgarije in Črnogore.

Turško. Turčini, tudi tudi turški vojaki, še vedno na Kreti koljejo kristijane. Deželni zbor pa je imel samo eno sejo. Kristijani se ga nočejo več udeležiti, ker nimajo dvetretjinske večine, da bi ustavo nekoliko spremenili. Turčija je res sramota za krščansko Evropo!

Špansko. Vlada pošlje na otok Kuba koncem avgusta 40 tisoč vojakov, meseca novembra pa zopet toliko. Vsled tega mnogi hujskajo ljudstvo, naj se upre nadaljnemu pošiljanju vojakov na Kubo. Vlada išče te hujskače ter jih hoče ostro kaznovati.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Konec.)

In kdo naj natančno popiše veličje Petrove cerkve! Človek je ne more v mislih obseči, srce je pretesno za čustva, ki se tukaj vzbujajo, in kako naj to spravim pod okorno pero! O velika cerkev, ti si dostojen dom telesnih ostankov velikega apostola, kateremu je Kristus rekel: »Ti si Peter, in na tej pečini bom sezidal svojo cerkev, in vrata peklenška je ne bodo premagala!« Tla, na katerih stoji Petrova cerkev, so namočena s potoki mučeniške krvi. Kjer dandanes stoji cerkev, je imel cesar Neron svoje dirkališče; prav tu je bil sv. Peter križan, kakor so novejši čas dokazali učenjaki. — Ko bi bil kdo takrat Neronu rekel, da bo ta priprosti galilejski ribič imel nekdanj nad svojim grobom ta veličastni hram!

Toda za Neronov grob nikdo ne ve, njegova slava je zdavna minola, mogočnega rimskega cesarstva ni več, na Petrov grob pa hité do današnjega dne milijoni in milijoni. — Slabo orodje si je Bog izbral za svoje namene, tisto, kar se je ljudem zdelo nespametno, je Bog porabil, da je povišal; strl in osramotil pa mogočneže tega sveta. Kako srečnega in ponosnega se človek čuti, ko stoji ob grobu sv. Petra, da je v taki velikanski in odlični družbi, v katoliški cerkvi, v kateri je živelo toliko imenitnih mož, za katero je toliko mučencev dalo kri in življenje. Kako slab in neznamen je bil njen začetek, pa kako veličastno se je razrastla! Kdo si bi to mislil! Priprosti, neučeni in ubogi ribič je prišel iz Jutrovega v mogočni Rim, v bogato, učeno, ošabno, razuzdano mesto. Pa ribič galilejski je zmagal, ker mu je Gospod nekdanj rekel: Peter, odslej boš ljudi lovil!

Peter je postal gospodar v Rimu, Rim brez sv. Petra ni nič. Ako človek od daleč gleda na Rim, zdi se Petrova cerkev, kakor mati med otroki, kakor kvočka med piščeti. Lepo pravi neki potopisec, da je rimsko mesto le za to tu, da daje streho neštevilnim romarjem, ki romajo k sv. Petru.

Mogočno doni na praznik sv. Petra tukaj veličastna cerkvena pesem:

O Roma felix, quae duorum Principum

Es consecrata glorioso sanguine:

»O srečni Rim, ki dveh prvakov s krvjo si posvečen: Od njih krvi se rdečiš, svetá lepote nadkriljuješ vse!«

Srečni Rim! kralj nebes in zemlje te je izbral za sedež svojemu namestniku. Previdnost božja je prečudno vodila tvojo zgodovino, da si postal »caput mundi« — glava sveta.

Srečni Rim, ti si izvoljeno mesto! Oči vsega sveta se upirajo v tebe, ker v tebi je Peter, ki ima ključé nebeskega kraljestva. Kralji in cesarji pridejo semkaj in se klanjajo, ker tukaj je več, tukaj je Peter. Knezi in velikaši, nadškojfe in školje pridejo semkaj, a vsi se smatrajo majhne, ker tukaj je več, tukaj je Peter. Divji sovražniki so večkrat prihruli nad Rim, a Petrove cerkve se niso upali dotakniti.

Tako stoji Petrova cerkev nepremično. Stoletja leté mimo nje, sovražni valovi se zaganjajo v njo, države se vzdigujejo in padajo, narodi prihajajo in odhajajo, a Petrova cerkev stoji in iz nje se širi časni in večni blagoslov na vse, ki se na njo oslanjajo, kateri pa ji nasprotujejo, si ob njenem zidovju razbijejo glave. Upiraj tudi ti, slovenski narod, svoje oči k sv. Petru, kjer je Peter, tam je prava cerkev, kjer je prava cerkev, tam je vir prave omike, sreče časne in večne.

Smešnica. Mlada uradnikova žena reče par mesecev po poroki svojemu možu: »Ti, kako pa to, da imaš samo 60 gld. mesečne plače, ko si mi vendar pred poroko zatrjeval, da imaš 200 gld.?« — »Zlata ženka, reče on, jaz nisem rekel, da imam 200 gld., ampak da toliko zaslužim; toda kaj si hočem, če mi pa več ne dajo!«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) bodo prihodnjo soboto v stolni cerkvi 20 č. gg. dijakonov v mašnike posvetili. Prihodnjo sredo popoldne pa se mil. nadpastir peljejo v Poličane, kjer bodo v četrtek, dne 30. julija posvetili novo župnijsko cerkev.

(Najvišje odlikovanje.) Presvetli cesar so podelili zlati zaslužni križec s krono preč. g. A. Hajšku,